

Aan:
Dhr. J. van Oort (ChristenUnie)

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	5-8-2020	DOMEIN	MOB
NUMMER	82149B90	CONTACTPERSOON	D.A. Eerdmans
UW BRIEF VAN	30-7-2020	DOORKIESNUMMER	06 2307 1707
UW NUMMER	82145952	E-MAILADRES	David.Eerdmans@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Bijlage	ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN	
		Videoboodschap Qbuzz	

Geachte heer Van Oort,

Toelichting:

U heeft op 30 juli 2020 schriftelijke vragen gesteld over de een mogelijke inkrimping van het vervoeraanbod van Qbuzz (in Utrecht rijdend onder de naam U-OV), naar aanleiding van (berichtgeving over) een videoboodschap van Qbuzz hierover. Hierbij treft u antwoorden op de door u gestelde vragen.

1. Heeft u kennisgenomen van het bericht van RTV Utrecht Corona dwingt Qbuzz tot inkrimpen: 'We doen alles om zo veel mogelijk banen te behouden'?

Antwoord:

Ja, daar hebben we kennis van genomen.

2. Heeft u bovendien kennisgenomen van het filmpje van de heer Spijksma van Qbuzz?

Antwoord:

Ja, daar hebben we kennis van genomen.

3. Geven deze berichten naar uw oordeel de feitelijke situatie bij Qbuzz weer?

Antwoord:

Ja, de berichten komen op hoofdlijnen overeen met het beeld dat wij van de situatie bij Qbuzz hebben.

4. Deelt het college de mening van de ChristenUnie dat het niet wenselijk is dat de kwaliteit van het openbaar vervoer in de provincie in deze (of de volgende) concessieperiode naar beneden gaat?

Antwoord:

Het college streeft ernaar om de kwaliteit van het openbaar vervoer zo goed mogelijk in stand te houden binnen de omstandigheid dat het aantal reizigers door de coronacrisis fors is teruggelopen.

Door deze forse terugval, en daarmee fors dalende reizigersinkomsten, ontstaat de situatie dat er voor de volgende jaren mogelijk keuzes gemaakt moeten worden.

5. Deelt het college de mening van de ChristenUnie dat de kwaliteit van de dienstregeling in 2021 tenminste gelijk moet zijn aan de huidige?

Antwoord:

Het college is van mening dat de dienstregeling van 2021 moet aansluiten op de vervoervraag die voor de komende jaren (mede onder invloed van Covid 19) te verwachten is. Als er op bepaalde verbindingen significant minder gereisd wordt dan zal ook het aanbod daarop aangepast moeten worden. Het is immers in niemands belang om met "lege" bussen rond te rijden. Ook zal de dienstregeling van 2021 moeten passen binnen de beschikbare financiële middelen. Binnen deze randvoorwaarden streven wij naar een optimale kwaliteit van de dienstregeling in 2021.

6. De heer Spijksma van Qbuzz doet in het filmpje aan het personeel onder andere de uitspraak: "Op dit moment zijn in alle concessies teams bezig om een dienstregeling te ontwikkelen die past bij de verwachte vervoersvraag." Hoe ziet het college deze uitspraken in het licht van de antwoorden op vraag 4 en 5?

Antwoord:

Om binnen de randvoorwaarden tot een optimale dienstregeling voor 2021 te kunnen komen is het noodzakelijk dat nu diverse scenario's worden uitgewerkt. Daarbij spelen onzekerheden over de duur en impact van de coronacrisis op het openbaar vervoer een rol, alsmede de mate waarin het Rijk ook na 2020 bijdraagt aan de derving van reizigersinkomsten. De heer Spijksma geeft aan dat Qbuzz daar nu ook mee bezig is. Daarbij gaat het niet alleen om voorstellen voor de dienstregeling. Zo wordt er ook gekeken naar andere mogelijkheden om de kosten van de concessie te beperken. In september zal Qbuzz deze scenario's aan de provincie voorleggen. Tijdens de behandeling van de kaderbrief hebben wij uw Staten ook toegezegd om u in september over deze scenario's nader te informeren. Ook omdat het de verwachting is dat er in september meer duidelijkheid zal zijn over wat het Rijk al of niet gaat doen voor het regionaal openbaar vervoer in 2021 en verdere jaren.

7. Is de – al dan niet tijdelijke dip in de – vervoersvraag leidend in de dienstregeling, of zijn dat de afspraken in de concessie?

Antwoord:

In de concessie is vastgelegd dat zowel groei als krimp mogelijk is. Leidend daarbij is de reizigersvraag naar openbaar vervoer. Vanuit dat uitgangspunt is het aantal dienstregelinguren de afgelopen jaren steeds gegroeid. In de U-OV-concessie was die groei in de periode 2015-2019 ongeveer 10%.

8. Is het college in zijn verantwoordelijkheid als concessieverlener met de vervoerders in gesprek over de wijze waarop het openbaar vervoer de komende periode vorm krijgt?

Antwoord:

Ja, er wordt deze zomer intensief met de twee Utrechtse concessiehouders gesproken over de inrichting van het openbaar vervoer in de komende jaren. Zoals hierboven al aangegeven gaat het daarbij niet alleen om de dienstregeling, maar ook om andere aspecten van de concessies. Wij verwachten u daar in september over te kunnen berichten.

9. Is het college vanuit zijn wettelijke verantwoordelijkheid voor een openbaar vervoerssysteem met de rijksoverheid in gesprek over de financiële consequenties van de coronacrisis voor het openbaar vervoer? Is er zicht op voldoende compensatie om het netwerk in stand te houden?

Antwoord:

Een vertegenwoordiging van alle provincies en vervoerregio's (de decentrale opdrachtgevers voor het

openbaar vervoer) praten met de Rijksoverheid over een continuering van de Rijkssteun in de komende jaren. Op dit moment zijn er vanuit het Rijk nog geen toezeggingen in die richting gedaan. Dit is ook de reden dat er meerdere scenario's door de vervoerderbedrijven voor de dienstregeling 2021 worden uitgewerkt.

10. In hoeverre hebben gecontracteerde vervoersbedrijven aanleiding om te veronderstellen dat de huidige concessie ruimte biedt tot het verminderen van de dienstverlening?

Antwoord:

Zoals hierboven aangegeven bevat de concessie de mogelijkheid om de dienstverlening aan te passen. Daarbij beslist GS uiteindelijk, op basis van een voorstel van de vervoerder, over de te rijden dienstregeling in het desbetreffende vervoerplan. Daarnaast kunnen zowel vervoerder als provincie voorstellen doen om de concessie aan te passen als onvoorziene en ingrijpende omstandigheden daar aanleiding toe geven. De huidige coronacrisis vormt door duur, omvang en mogelijke gevolgen (met name afnemende vervoervraag door meer thuiswerken, de vermoede economische recessie en langdurig mijden van het openbaar vervoer) zo'n ingrijpende en onvoorziene aanleiding.

11. Wat zou volgens uw College het gevolg zijn van verschraving van de dienstregeling voor de vraag naar openbaar vervoer op lange termijn?

Antwoord:

De gevolgen zullen sterk afhankelijk zijn van een aantal zaken, zoals de mate waarin de dienstregeling wordt afgebouwd en de wijze waarop dat geschiedt. Juist op deze aspecten richten de scenario's zich. Maar daarnaast is er onzekerheid naar de externe factoren die de vraag naar openbaar vervoer beïnvloeden, zoals de vermoedelijk aankomende recessie, de populariteit van de E-bike en de mate waarin het thuiswerken ingeburgerd gaat worden.

12. Is het college voorbereid op voortzetting van de dienstregeling in het scenario waarin een gecontracteerd vervoersbedrijf door faillissement ophoudt te bestaan?

Antwoord:

Het college richt zich, in lijn met haar verplichtingen uit de Wet personenvervoer 2000, op continuering van openbaar vervoer binnen de provincie Utrecht. De door de coronacrisis veroorzaakte reizigersdalingen in het openbaar vervoer hebben mogelijk ook impact op de toekomstbestendigheid van vervoersbedrijven.

Het college is daarom momenteel verschillende scenario's aan het bekijken en bespreekt deze ook met de vervoerders en het Rijk. Binnen de kaders van de concessie kan gekeken worden naar ondersteuning van de huidige vervoerders. Mocht het tot een faillissement komen kan het college een andere vervoerder vragen om de betreffende dienstregeling uit te voeren. Echter, deze nieuwe vervoerder zal hier alleen toe bereid zijn als de prijs die de provincie daarvoor betaalt een positieve businesscase mogelijk maakt. Als een bedrijf onverhoopt failliet zou gaan dan zal dat dus vermoedelijk financiële gevolgen hebben. Het college richt zich bij het bekijken van de verschillende scenario's op het maximaliseren van de continuïteit voor de reiziger, ook vanuit de wettelijke vervoersplicht en de vigerende aanbestedingskaders.

13. In hoeverre is het college bereid bij de rijksoverheid te pleiten voor regelgeving waarbij het openbaar vervoer duurzaam in eigen beheer van de betreffende overheid mag worden uitgevoerd?

Antwoord:

Openbaar vervoer in eigen beheer is zeker voor de korte termijn geen oplossing, omdat dit om nieuwe (landelijke) wetgeving zou vragen. Op dit moment is het college dan ook niet voornemens om te pleiten voor wetswijzigingen die het provincies mogelijk maakt het openbaar vervoer in eigen beheer uit te voeren. In de landelijke overleggen van de regionale openbaar vervoer overheden speelt deze discussie ook niet.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen